

ศิลปินสาร

กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

โทร. ๐๒-๒๔๓-๐๐๑๓ ต่อ ๑๔๐๔-๕ โทรสาร ๐๒-๒๔๔-๕๘๕๒

ทักทาย

เรียน ท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม

และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมทุกท่าน

“ศิลปินสาร” ฉบับนี้เป็นฉบับเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นช่วงเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ (๒๕๕๗) ของทางราชการ และก็เป็นเดือนแห่งการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงวัฒนธรรมด้วย กล่าวคือ ท่าน**ปรีศนา พงษ์ทัตศิริกุล** ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และท่านผู้ตรวจ **วิไล วิทยานารถไพศาล** อธิบดีอธิบดีและรองอธิบดีของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ ก.ย.นี้ทั้งคู่ ส่วนท่านใดจะมาเป็นปลัดกระทรวงฯ คนต่อไป ก็คงจะได้อีกกันตอนต้นเดือนตุลาคมนี้แหละค่ะ (ตอนเขียนศิลปินสาร โผยังไม้ออกมาจากกรม.ค่ะ)

และฉบับนี้ อันก็จะขออลาท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ ไปรับตำแหน่งใหม่ จากผอ.กองทุนฯ ไปดำรงตำแหน่ง ผอ.สถาบันวัฒนธรรมศึกษา ในเดือนตุลาคม ๕๖ แล้วละค่ะ คือ อันได้รับการเลื่อนขั้นขึ้นเป็นระดับ ๙ นะคะ (ตำแหน่งผอ.กองทุนฯ เป็นระดับ๘ค่ะ) ตำแหน่งใหม่ของอัน ก็ยังอยู่ในกรมฯ แต่ทำเรื่องเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนมรดก วัฒนธรรม การทำร่างพ.ร.บ.วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) การจัดงานเทศกาลประเพณี อะไรประมาณนี้แหละค่ะ และก็คงยังต้องเกี่ยวข้องกับท่านศิลปินฯ อยู่ เพียงแต่ไม่ได้ดูแลโดยตรงเหมือนที่ผ่านมา อันขอกราบลาไปทำหน้าที่ใหม่ และก็ขอกราบขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่เมตตาให้ความช่วยเหลือในเรื่องงานและเรื่องอื่นๆ มาโดยตลอด สิ่งใดขาดตกบกพร่อง อันก็กราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ สำหรับศิลปินสาร น้องๆ ก็คงจะช่วยกันทำต่อไป

สำหรับผู้ที่มาทำหน้าที่แทนอันคือ **คุณจุ๊ก อัจฉราพร พงษ์ฉวี** ผอ.หออัครศิลปิน ซึ่งเคยอยู่ กองทุนฯ มาแล้ว และศิลปินฯ หลายๆ ท่านคงรู้จักดี เพราะเคยร่วมโครงการ “ถ่ายทอดงานศิลป์ กับศิลปินแห่งชาติ” ณ หออัครศิลปิน มาแล้ว

ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ๕๖ มีวันสำคัญที่เป็นวันหยุดราชการวันเดียวคือ **วันปิยมหาราช** พุทธที่ ๒๓ ต.ค. นอกนั้นก็วันสำคัญแต่ไม่หยุด ได้แก่ **วันสารทไทย** วันทำบุญ เดือน ๑๐ วันศุกร์ที่ ๔ ต.ค./ **วันออกพรรษา** เสาร์ที่ ๑๙ ต.ค./ **วันตักบาตรเทโว** อาทิตย์ที่

๒๐ ต.ค./ และเทศกาลกลิ้ง อยู่ในช่วง ๒๐ต.ค.-๑๗ พ.ย. (นอกเหนือจากช่วงนี้ จะไม่เรียกว่า “กลิ้ง”)/ วันลอยกระทง อาทิตย์ที่ ๑๗ พ.ย. และวันฉัตรมงคล จันทร์ที่ ๒๕ พ.ย.

แหวดวงคิลปิน

ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา แม้อันจะไม่อยู่เพราะไปอบรมหลักสูตรนักปกครองระดับสูงเป็นเวลา ๔ เดือน และไปอยู่ประจำที่ชลบุรี แต่น้องๆทางกองทุนฯนำโดย**คุณเอ็ด มนต์จิต**ก็นำคณะออกเยี่ยมเยียนท่านศิลปินแห่งชาติ และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ เป็นระยะๆ ล่าสุดได้เดินทางไปพบกับ**นายจอนิ โอโดเชา** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาภูมิปัญญาชาวบ้าน (สิ่งแวดล้อม) ประเดิมเยี่ยมท่านแรกก็ขึ้นเขาสูงที่จ.เชียงใหม่เลย ขับเท่าไรก็ยังไม่ถึงสักที ผ่านผา ผ่านเหวดูน่ากลัว จนคิดว่ามาผิดทางแล้ว แต่ที่สุดก็พบทางไปบ้านจนได้ (ก็มีทางอยู่เส้นเดียว ถ้าหลงก็คงออกนอกประเทศไปเลย)

แต่กระนั้น ก็ยังขับเลยหมู่บ้านไปอีก ดูท่าแล้ว ถ้าไม่หลงทางทุกทีripจะมีใช้พวกเราขนานแท้ และพอไปถึงบ้าน**พะตี** (แปลว่า ลุง เป็นภาษาปกากะญอ) จอนิ ก็ยังไม่เจอท่านอีก เจอแต่ไก่กำลังออกไข่ ถ้ามดึกแฉนั้นดู เขาก็ว่าเห็นอยู่ นั่นสิไปไหนแล้วละท่าน**พะตี** รออยู่หน้าบ้านพักใหญ่ มีสาวใหญ่ท่านหนึ่งมาคุยด้วย จน**พะตีจอนิ**มา ถึงได้รู้ว่าเป็นแฟนท่าน

และท่านจำวันผิด เลยไปทำงานอย่างอื่นอยู่ โชคดีที่ท่านไม่ได้ออกจากหมู่บ้านไปไหน ไม่งั้น ได้ค้างคืนในหมู่บ้านแน่ เพราะให้ไปใหม่ ก็คงหลงทางอีก เนื่องจากอยู่บนเขาสูง คราวนี้พวกเราเลยได้ลองชิมผลไม้ท้องถิ่นนาน เช่น อะโวคาโด แพชชั่นฟрут สตาร์ฟрут (มะเฟือง) และตามด้วยกาแฟอะราบิกาที่ปลูกเองอีก ก่อนกลับท่านชวนไปดู “**สวนขี้คร้าน**” (หมายถึงสวนที่ปล่อยให้ต้นไม้ขึ้นเองโดยไม่ตัดหญ้า ไม่ใส่ปุ๋ย หรือ ยาฆ่าแมลง) ก็เลยลองเก็บพลับและสาละมาชิมเพิ่มอีก เก็บไปก็ต้องระวังตัวไป เพราะมีเจ้าควายอ้วน ๒ ตัวเบิ่งเรอตลอด มันคงสงสัย เข้ามาทำอะไรกันในถิ่นมันเนี่ย?...//จากเขาสูง เราลงไปพบกับ**ครูคำกาไวย์** ศปช. (ศิลปินแห่งชาติ) ด้านการแสดงพื้นบ้าน-ช่างฟ้อน ต่อ พบกันครั้งนี้ครูคำยังกระฉับกระเฉง และยังขับร้องเองเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนรถคันใหม่ (ที่มีใช้รถคันแรก) ครูเล่าว่า

ตอนนี้ นอกจากจะสอนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่และที่บ้านแล้ว ครูยังช่วยงานกระทรวงวัฒนธรรมโดยการรับสอนผู้สนใจงานศิลปวัฒนธรรมแบบล้านนาอีกด้วย โดยครูมีคติที่จะสอนผู้เรียน คือ “ทำได้ ทำดี และมีสีลา”...// จากเชียงใหม่เราไปพะเยา เพื่อไปนมัสการ**พระโสภณพัฒน์นอม**

ท่านเป็นผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านสิ่งแวดล้อม โดยท่านเป็นเจ้าของตำราการบวชป่า รักษาต้นน้ำ จนเป็นแบบอย่างที่มีคนนำไปทำต่อจนเป็นที่แพร่หลาย มาเยี่ยมท่านครั้งนี้ ท่านชวนชาวบ้านมารับเราแบบจัดหนักจัดเต็ม จนเราตะลึง เพราะมีทั้งคณะผู้สูงอายุมาเล่นอังกะลุง (เพื่อฝึกความจำด้วย) มีคณะข้าราชการ เกษียณอายุมาช่วยจัดงาน มีอุบาสกอุบาสิกา ชาวบ้าน เยาวชน

มาร่วมฟ้อนต้อนรับ ฯลฯ เรียกว่าวัดโพธารามของท่านไม่เจียบเหงา แต่มีกิจกรรมเพื่อสังคมมากมาย และทำให้ท่านได้รับรางวัลเกียรติยศเต็มไปหมด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดี เพราะในขณะที่บางวัดพัฒนาวัตถุ แต่ท่านกลับพัฒนาคน ซึ่งเป็นเรื่องที่ยั่งยืน และเป็นประโยชน์กว่า ขอกราบนมัสการด้วยความเคารพ และขอเป็นกำลังใจให้ท่านค่ะ...// พระอีกรูปมีคุณูปการต่อวงการศิลปวัฒนธรรม ที่พวกเราได้ไป

กราบนมัสการคือ **พระอุบาลีคุณูปมาจารย์** ท่านเป็นผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขามนุษยศาสตร์ ท่านเป็นพระนักปราชญ์แห่งเมืองพะเยา เป็นนักประวัติศาสตร์คนสำคัญที่มีผลงานเขียนหลายเล่ม เช่น ประวัติศาสตร์เมืองพะเยา ตำนานเมืองเชียงแสน ฯลฯ ปัจจุบันท่านอายุ ๙๖ ปีแล้ว แต่ก็ยังแข็งแรง และเป็นที่เคารพรัก

ศรัทธาของชาวจังหวัดพะเยา...// จากพะเยา เราไปแพร่เพื่อไปเยี่ยม **อ.วิทยา สุริยะ** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ

ด้านประติมากรรม สถาปัตยกรรม ปัจจุบันท่านอายุ ๕๘ ปี และยังสอนด้านศิลปกรรมไทยอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งท่านได้ตั้งข้อสังเกตว่า ขณะนี้เยาวชนไทยเราสนใจศิลปะไทยน้อยลง จนน่าเป็นห่วงว่าในอนาคตศิลปะไทยอาจจะค่อยๆ หายไป ท่านเล่าว่าตอนนี้ นอกจากงานสอนแล้ว ท่านยังช่วยงานตกแต่งบันลัมที่วัดพระธาตุช่อแฮอยู่ด้วย งานที่ท่านภาคภูมิใจ คือ การที่ท่านได้แกะสลักไม้ที่พระตำหนักดอยตุง โดยแกะสลักกาแลเป็นรูป ๑๒ ราศี และลายดอกไม้อิสระอีก ๑ ลาย รวม ๑๓ ลาย ใครที่เคยไปชมพระตำหนักดอยตุง คงจะได้เห็นฝีมืออาจารย์แล้วว่าสวยงามเพียงไร และทุกวันนี้ก็ยังมีคนมาให้อาจารย์แกะสลัก

ไม่ให้อยู่เสมอ...// จากแพร่ เราไปพิษณุโลก ไปเยี่ยม**คุณวิบูลย์ อินทร์คล้าย** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นผู้ที่คิดค้นปุ๋ยหมัก/ ปุ๋ยชีวภาพเป็นคนแรก ท่านเป็นคนที่ไม่เคยอยู่เฉย

หากิจกรรมทำตลอด และพยายามคิดค้นสิ่งใหม่อยู่เรื่อยๆ เช่น คิดประดิษฐ์อุปกรณ์การเกษตรที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น ใช้งานได้มากขึ้น และเมื่อว่างจากงานเกษตร ก็ทำงานอื่นๆทำอยู่ตลอดเวลา ล่าสุดท่านได้คิดทำวาว โดยใช้ทางมะพร้าวและถุงพลาสติก แทนไม้และกระดาดเดิม ทำให้วาวของท่านทนทาน

เบา และขึ้นได้สูง กลายเป็นที่นิยมและเป็นอาชีพเสริมที่ทำรายได้ให้ท่านอีกทางหนึ่ง ท่านเรียกมันว่า “อภินิหารก้านมะพร้าว” ซึ่งถ้าใครสนใจ ก็สามารถสั่งซื้อได้ที่ ๐๘ ๙๑๙๓ ๔๓๑๕...// อีกท่านที่เรา

ไปเยี่ยม คือ **จำลองเอกทวี บุรณเขตต์** ซึ่งหลายๆ ท่านอาจจะรู้จักท่านจากพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จันทวี ที่พิษณุโลก พิพิธภัณฑ์นี้ท่านได้รวบรวมเครื่องใช้ไม้สอยพื้นบ้านต่างๆ ที่ท่านซื้อหามาด้วยเงินตนเอง มาจัดแสดงเพื่อให้คนรุ่นหลังได้รู้จักรากเหง้าของตน และให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ

ของตน ตอนนี้ท่านอายุ ๘๑ ปีแล้ว ยังแข็งแรง และยังพาพวกเราชมพิพิธภัณฑ์ด้วยตนเอง ท่านบอกว่าทำพิพิธภัณฑ์นี้ต้องมีความตั้งใจและเสียสละอย่างมาก เพราะต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการไม่น้อย และท่านก็ใช้ทุนส่วนตัว ท่านเล่าว่า เคยถูกเรียกเก็บภาษีย้อนหลังจากเทศบาล เพราะเห็นว่ามีรายได้จนเกือบท้อและเลิกทำไปแล้ว เพราะรายได้ดังกล่าวมันน้อยนิด เมื่อเทียบกับรายจ่าย แต่ด้วยใจรัก ท่านจึงยืนหยัดมาได้จนวันนี้ ซึ่งก็มีคนมาเยี่ยมชมเพิ่มขึ้นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำให้ท่านมีกำลังใจ และมีความสุข โดยเฉพาะที่เห็นเด็กๆ สนใจสิ่งต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์...// อีกท่านที่เป็นตำนาน

กล้วยตากเมืองพิษณุโลกคือ **ครูประสาท สิงห์ลักษณ์** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ สาขาคหกรรมศาสตร์ ครูได้เล่าให้เราฟังถึงที่มาของกล้วยตากแบน ว่า สมัยก่อนกล้วยตากจะมีลูกกลมๆ ตามทรงกล้วยทั่วไป มีอยู่วันหนึ่งสมัยที่ครูยังเล็กอยู่ ย่าของครูกำลังตากกล้วย พ่อของครูได้อุ้มครูไป

หาย่าซึ่งนั่งยองๆ ตากกล้วย ครูก็โผไปหาย่า ย่าเลยเสียหลัก ล้มเอามือไปทับกล้วยจนกล้วยแบน ย่าเลยได้ความคิดทำกล้วยตากทรงแบนๆ (ที่เกิดจากความบังเอิญ) ไปขาย ปรากฏว่าลูกค้าชอบ กลายเป็นที่นิยมและทำต่อๆ มาจนปัจจุบัน ครูประสาท หรือที่ชาวบ้านเรียก “ก้านประสาท” เป็นผู้ที่ใช้วิชาการสมัยใหม่ในการผลิตกล้วยตาก ด้วยใช้ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ให้ได้กล้วยรสดี

มีคุณภาพ ที่เรารู้จักในนาม “กล้วยตากบางกระทุ่ม” ครูได้อุทิศบ้านของตนเป็นแหล่งวิทยาการให้คนที่สนใจได้มาเรียนรู้การทำกล้วยตากอย่างเป็นขั้นตอนอย่างไม่หวงวิชา และตอนนี้ท่านยังทำการปลูกกล้วยแบบออร์แกนิก คือไม่ใช้สารเคมีในทุกขั้นตอน และยังนำเอานวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการอบกล้วย ที่เรียกว่า “พาราโบลาโดม (Parabola Dome)” มาใช้ด้วย ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และปริมาณมากขึ้น เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ...// จากเหนือ เราค่อยล่องมายังภาคกลาง จ.สุพรรณบุรี ไปพบกับ**ครูเกลียว เสรีจกิจ หรือแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์** ศปช. ด้านเพลง

พื้นบ้าน-เพลงอีแซว ครูได้ร่ายยาวให้เราฟังถึงเรื่องราวในอดีต มาจนถึงปัจจุบัน เพราะพวกเราไม่ค่อยได้เจอท่านแบบนี้ ส่วนใหญ่จะเจอในงาน จึงไม่ค่อยมีเวลาคุยกัน ไปเยี่ยมแบบนี้ ท่านเลยได้โอกาสเล่าโน่นนี่นั่นให้ฟังอย่างเพลิดเพลิน ท่านเล่าว่า ตอนนี้อลูกสาวของท่านเริ่มรับงานแทนท่านได้บ้างแล้ว และได้เล่า

ถึงครั้งหนึ่ง ได้ไปร้องเพลงเรือหน้าพระที่นั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ท่านจำได้ ก็กวักพระหัตถ์ให้ไปเฝ้า ปรากฏว่ามารโรงที่ทำหน้าที่พาย ละล้าละล้งไม่รู้จะพายไปเฝ้าหรือพายออกดี เนื่องจากเจ้านายสั่งไว้ว่า พอแม่ขวัญจิตร้องเสร็จให้พายเรือกลับเลย แต่ที่สุดเมื่อพระองค์ท่านกวักพระหัตถ์อีกครั้ง ก็ตัดสินใจพายไปเฝ้า แม่ขวัญจิตจึงได้เข้าเฝ้าฯ และถ่ายรูปกับพระองค์ด้วย ปลื้มแทนเลยคะครู...//ท่านต่อไปที่เราได้มีโอกาสไปเยี่ยมคือ **ครูทองอยู่ กำลังหาญ**

ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านช่างศิลป์และช่างฝีมือ ท่านเก่งด้านการทอผ้า โดยเฉพาะผ้าชิ้นตีนจกที่มีชื่อ

ของคูบัว ราชบุรี เมื่อสองปีก่อนที่เราไปเยี่ยม ท่านมีอาการเจ็บหัวไหล่ทำให้ทำงานไม่สะดวก แต่ปัจจุบันหายดีแล้ว แต่มีโรคใหม่มาเยือน คือ โรคไขมันในเส้นเลือด ทำให้ต้องระวังในการกินอาหาร ท่านว่าสงสัยกินนมมากเกินไป ท่านเล่าว่าตอนนี้ นอกจากจะมีความสุขที่สามารถทอผ้าได้ตามปกติแล้ว ยังรู้สึกดีใจที่มี

นักศึกษา และผู้สนใจมาขอความรู้ด้านการทอผ้าอยู่เป็นประจำ ซึ่งท่านก็เต็มใจถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อว่างานด้านหัตถศิลป์นี้จะได้สืบทอดต่อไปยังรุ่นลูกรุ่นหลาน...// จากราชบุรี เราไปต่อที่จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อไปเยี่ยม**คุณวิรัตน์ ปันสุวรรณ** ผู้มีผลงานดีเด่นฯ ด้านการช่างศิลป์และ

การช่างฝีมือ ท่านเป็นผู้มีฝีมือในการทำเครื่องเบญจรงค์ และมีโรงงานชื่อว่า “ปันสุวรรณ” ทำเครื่องเบญจรงค์ในรูปแบบต่างๆจำหน่าย ซึ่งจะมีนักเรียน นักศึกษาและผู้สนใจขอเข้าไปเยี่ยมชมการทำเครื่องเบญจรงค์อยู่เนืองๆ แต่แม้จะมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศแล้ว

ท่านก็ยังคงศึกษาค้นคว้าให้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างในปัจจุบันดินที่ใช้เริ่มไม่มีคุณภาพเช่นสมัยก่อน ท่านก็ได้ศึกษาหาวิธีแก้ไข จนขณะนี้ได้สูตรเฉพาะที่ทำให้ดินมีคุณภาพดีขึ้น ปัจจุบันท่านอายุ ๘๖ ปี กำลังมีความสุขกับการตั้งใจออกแบบและเตรียมผลิตเครื่องเบญจรงค์ลายทองถมดำ ที่มีเอกลักษณ์และลวดลายที่ประณีตวิจิตรอยู่ เพื่อจะนำไปทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...// สำหรับท่านศิลปินแห่งชาติ (ศปช.) และท่านผู้มีผลงานดีเด่นฯ ที่เรายังไม่ได้ไปเยี่ยมอย่าเพิ่งน้อยใจนะคะ เพราะปีงบประมาณหน้า เราก็เตรียมการจะไปเยี่ยมท่านอื่นๆ อยู่ แต่อาจจะเข้าไปบ้างเพราะมีงานแทรกเข้ามาตลอด และเวลาจะไป เราต้องไปเป็นอาทิติย์ จึงต้องเคลียร์งานต่างๆ ให้เสร็จก่อน จะได้ไม่พะว้าพะวงเวลาไปเยี่ยมท่านนะคะ...// สำหรับเรื่องสวัสดิการการรักษาพยาบาลของศิลปินแห่งชาติที่ยังมีปัญหาเบิกจากโรงพยาบาลเอกชนหรือคลินิกไม่ได้นั้น ขณะนี้เราได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติทราบแล้ว และกำลังประสานกับกระทรวงฯ เพื่อให้নাเรื่องนี้เสนอเข้าคณะรัฐมนตรี เพื่อขอปรับแก้กฎกระทรวงดังกล่าวอยู่ค่ะ ก็คงต้องใช้เวลาอีกพักหนึ่งเพราะจากกรม. ก็ต้องไปผ่านสำนักงานฯ กฎฎีกาอีกครั้งตามขั้นตอน ก็ต้องขอร้องอีกครั้งนะคะ พวกหนูจะรีบทำให้เสร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้คะ...// สำหรับข้อเสนอแนะที่**คุณพนมเทียน** แจ้งมาว่าไม่อยากให้ใช้คำว่า “ถึง...” ในหนังสือที่ส่งไปให้ เพราะดูแล้วไม่เหมาะสมนั้น ต้องกราบขอร้องว่าที่ต้องเขียนแบบนั้น เพราะมันเป็นแบบฟอร์มของหนังสือราชการที่เรียกว่า **หนังสือประทับตราแทนการลงนาม** ซึ่งมันเป็นแบบบังคับตามระเบียบของทางราชการนะคะ ว่าจะปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องว่าจะเปลี่ยนได้หรือไม่ นะคะ ถ้าเปลี่ยนได้ ก็เปลี่ยนให้คะ ถ้าไม่ได้ก็ต้องขอร้องที่ต้องใช้แบบนี้ไปนะคะ...// ขอกราบขอบพระคุณท่านศิลปินแห่งชาติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และท่านผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม อันขออลาไปทำหน้าที่ในตำแหน่งใหม่ตั้งแต่เดือนตุลาคมนี้เป็นต้นไปคะ กราบสวัสดิ์อีกครั้ง

สุขสันต์วันเกิด

ตุลาคม

๕ ต.ค.นางเบญจรงค์ ธนโกเศศ และนางสาวทองอยู่ กำลังหาญ/ ๖ ต.ค. นางรัจนา พวงประยงค์/
๙ ต.ค.นายประเทือง เอ็มเจริญ, นายวิทยา สุริยะ และ จ.ส.อ.ทวี บุรณเขตต์/ ๑๐ ต.ค.
นายทวี รัชนิกร/ ๑๑ ต.ค.นายอาจินต์ ปัญจพรรค์ และนายสวาท ศรีอุตร/ ๑๓ ต.ค.
ศ.กิตติคุณเดชา บุญคำ/ ๑๕ ต.ค.พลเรือตรีวีระพันธ์ วอกลาง และพระสุบิน สัมมา (ปณีโต)/
๑๖ ต.ค. นายจุลทัศน์ กิติบุตร และ ศาสตรเมธีนนทวรรธน์ จันทนะพะลิน/ ๑๗ ต.ค. ศ.กิตติคุณ
ดร.ระวี ภาวิไล/ ๑๘ ต.ค.นายควน ทวนยก และนายสมบุรณ์สุข นิยมศิริ (เป๊ยก โปสเตอร์) /
๒๑ ต.ค. นายเฉลียว นิมมา (มนต์ เมืองเหนือ)/ ๒๓ ต.ค.นายสกุล ณ นคร/ ๒๔ ต.ค. นายสมเคียร
พานทอง (ชาย เมืองสิงห์) และนายวีระ นุ่มตู่/ ๒๕ ต.ค.นายดอกดิน กัญญามาลย์/ ๒๘ ต.ค.
ศ.เกียรติคุณประยัด พงษ์ดำ และนายเมธา บุญนา

พฤศจิกายน

๒ พ.ย. พระเทพวิสุทธิคุณ (พระอุดมกิตติมงคล)/ ๖ พ.ย. ศาตราจารย์เดชา วราขุน, นายเศรษฐา
ศิริฉายา และนายดวงแก้ว พิทยากรศิลป์/ ๘ พ.ย. นายทองร่วง เอ็มโอบุส/ ๑๑ พ.ย. นายวิรัตน์
ปิ่นสุวรรณ/ ๑๓ พ.ย. นายประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว/ ๑๔ พ.ย. พล.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร และนายแห่ง
เลิศกิจสมบุรณ์/ ๑๕ พ.ย. ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง และนายกอง ยิ่งตาล/ ๑๖ พ.ย.
คุณหญิงมาลัยวัลย์ บุญะรัตเวช และนายจิรัส อัจฉรงค์/ ๒๑ พ.ย. พลเรือตรีมงคล แสงสว่าง/
๒๓ พ.ย. นายฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ (พนมเทียน) และนายอนันต์ ลิกษาจารย์/ ๒๔ พ.ย. นายสง่า
จันทร์ตรี/ ๒๕ พ.ย. พระครูพิทักษ์นันทคุณ (สงวน พันธุ์ชา)/ ๒๗ พ.ย. นางสุกัญญา ชลศึกษ์
(กฤษณา อโศกสิน)

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
อำนวยการให้ทุกๆท่านประสบความสำเร็จทั้งกายและใจ
พละนามัยสมบุรณ์แข็งแรง ตลอดปีนะคะ

เรื่องฝากจาก ..

อาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประณีตศิลป์-แกะสลักเครื่องสด) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒
และบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมของไทย ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔
(โดย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)

งามตามากมาลี

ผักต่างๆ นำมาสลักเสลาเป็นดอกไม้สวยงาม เป็นผักเครื่องเคียงก็ได้ หรือจะประดิษฐ์ ทำขึ้น
ในโอกาสมงคลก็ได้เช่นกัน

แครอทสลักกุหลาบ พริกชี้ฟ้าแดงสลักเป็นดอกตรีชวา งามตามาก แต่งกวาลูกเล็กสลักเป็น
เรือประทุน และดอกบัว ต้นหอมสลักเป็นช่อสวยงาม กะหล่ำปลีสีม่วงสลักใบ

เมื่อครบตามต้องการ นำมาจัดเรียงใส่จาน ดังภาพที่ปรากฏ

งานสลักง่ายๆ ที่แนะนำนี้ คงใช้ได้แน่ะคะ ถ้ามีเวลาว่างลองหัดทำดูนะค่ะ

เทคนิคการเก็บรักษา

๑. เลือกผักที่สด
๒. สลักเสร็จ แช่น้ำเย็น นาน ๕ นาที ก่อนนำไปใช้
๓. ถ้าเก็บไว้หลายวัน ให้ใช้กระดาษทิชชูปูรองกล่อง แล้วนำงานสลักใส่จนเต็ม นำกระดาษ
ทิชชูพับ แล้วนำไปแช่ตู้เย็น เก็บได้ ๕ วัน
๔. เมื่อจะนำไปใช้ เอาออกจากกล่อง แล้วล้างด้วยน้ำเย็นจัด

อาจารย์นองไฉน ปริญญาธวัช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

(นามปากกา กาญจนา นาคนนท์)

น้ำมะนาวกับโลกกว้าง

เมื่อ ๒-๓ วันก่อนนี้ จรัญ คนดูแลพี่สาวดิฉัน เขาได้มะนาวมา ๖-๗ ผล เพราะดิฉันสั่งให้เขาซื้อมา เขาไม่ได้ซื้อ เก็บจากต้นมาเอง ตอนที่เขาไปรับเห็ดของเจ้าของบ้านไปส่งที่ตลาดปะตง ดิฉันมีพริกชี้หูสดอยู่ที่บ้านแล้ว จึงทดลองทำน้ำมะนาวอย่างที่เคยรับประทานที่วัดเวฬุวนาราม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ขณะนั้นดิฉันกำลังบวชชีมาจากวัดกำแพงแสงในเมืองเพชรบุรี พอออกพรรษาเพื่อนชื่อนหนึ่งแนะนำดิฉันว่า ควรไปริมทะเล เดินบนพื้นทราย จะได้หายจากการเป็นง่อยเร็วๆ ดิฉันใจง่ายก็ไปเจ้าอาวาสท่านรับรองอย่างดี ยกกุฏิพระที่สี่กออกไปแล้วให้อยู่หลังหนึ่ง ดิฉันมีญาติพี่น้องไปบวชอยู่ด้วย และช่วยดูแลดิฉันซึ่งก่อนบวชนั้นเดินไม่ได้ เลยบวช ต้องนั่งเก้าอี้ให้คนหาม พอออกพรรษาก็เดินได้โดยใช้ไม้เท้าเดินสามขา ขณะที่ย้ายไปอาศัยวัดริมทะเล

ท่านสมภารเมตตาดีมาก ตอนหัวค่ำไปนั่งสนทนากับท่านเรื่องธรรมะ แล้วท่านก็เลี้ยงน้ำมะนาวถ้วยหนึ่ง ท่านบอกว่า ท่านมีตำรายาแผนโบราณมาตั้งแต่ครั้งอยุธยา ลองชิมดูนะเผื่อจะหายโรค ท่านเองก็ฉัน ทั้งที่ท่านสบายดี

น้ำมะนาวนี้ใส่น้ำตาลเกลือนิดหน่อยกับกระเทียม และพริกชี้หูสดในน้ำร้อน ต้มแล้วนอนหลับสบาย ตอนเช้าเข้าส้วมทุกวัน

ระหว่างนั้นนสพ.สตรีสาร ซึ่งกำลังลงเรื่องของดิฉันอยู่ ส่งเรื่องเกี่ยวกับธรรมะเข้าประกวดรางวัลยูเนสโก พอตีนวนิยายเรื่องที่เขียนไว้จบแล้ว จึงคิดเรื่องนี้ที่วัดนี้ “โลกกว้าง” เขียนจากธรรมะโลกธรรม ๘ มี ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข คู่กับ เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทาและทุกข์ ซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดา ของโลกมนุษย์

เรื่องนี้ที่ได้รับรางวัล ๑๑,๐๐๐ บาท ดิฉันเดินทางไปรับรางวัลเองที่กรุงเทพฯ จากมือท่านผู้หญิงภริยาปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในชุดแม่ชีแต่เดิน ๒ ขา คุณคิดว่าน้ำมะนาวของท่านช่วยดิฉันไหมคะ

และวันนี้ดิฉันต้องเดิน ๖ ขาจะกินน้ำมะนาวทุกเช้า จะเดิน ๒ ขาได้อย่างคราวนั้นอีกไหมคะเวลานี้อายุย่างเข้า ๙๔ แล้วจะยังอยากเขียน อะไร อยู่อีก จะทำอะไรดีคะ

กาญจนา นาคนนท์

๒๐ มิ.ย. ๒๕๕๖

ลองทำดีมีคุณะคะ

พริก ๑/๒ เม็ด
กระเทียม ๒-๓ กลีบ
(พริกและกระเทียมโขลกละเอียด)

มะนาว ๑ ลูก
น้ำ ๑ แก้ว
เกลือ นิดหน่อย
น้ำตาล ๒ ช้อน

สารน่ารู้

ใช้เครื่องไฟฟ้า . . . หน้าฝน

ขึ้นชื่อว่าเครื่องใช้ไฟฟ้า ก็เป็นที่รู้กันดีว่าไม่ถูกกับน้ำ ยิ่งฝนตกฟ้าคะนองด้วยแล้ว ปลอดภัยไว้ก่อนดีกว่าค่ะ อ่านเคล็ดลับการใช้เครื่องไฟฟ้าให้ปลอดภัยในหน้าฝน ต้องทำอย่างไร เราไปดูกันเลย

คอมพิวเตอร์ : หลังใช้อินเตอร์เน็ตแล้ว อย่าลืมถอดสายโทรศัพท์ออกจากตัวโมเด็มเพื่อป้องกันไฟฟ้ากระชากมาตามสายโทรศัพท์ ซึ่งจะทำให้โมเด็มเสียหายได้ และจะดีมากถ้าถอดปลั๊กคอมพิวเตอร์ออกจากเต้าเสียบไฟบ้านด้วย

โทรทัศน์ : ควรติดตั้งเสาอากาศให้มั่นคงแข็งแรง และห่างจากแนวสายไฟแรงสูง ระยะเวลาว่า หากเสาอากาศล้ม หรือหักลงมาจะต้องไม่โดนสายไฟฟ้าแรงสูง หากที่บ้านหรืออาคารที่อยู่ไม่ได้มีสายล่อฟ้า ก็ควรถอดสายอากาศออกจากทีวีทุกครั้ง (โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝน)

เครื่องทำน้ำอุ่น : ต้องย้ำกับช่างผู้มาติดตั้งให้ต่อสายดินให้เรียบร้อย และไม่ควรใช้เครื่องทำน้ำอุ่นหากไม่แน่ใจว่าต่อสายดินหรือไม่

เครื่องปรับอากาศ : พอเข้าหน้าฝนก็ควรมีการตรวจสอบสภาพเครื่องกันหน่อยว่ามีกระแสไฟฟ้ารั่วหรือไม่ โดยเฉพาะสายไฟฟ้าที่ใช้ต่อเข้ากับเครื่องปรับอากาศ และเครื่องปรับอากาศต้องไม่ติดตั้งใกล้สารหรือวัตถุไวไฟ

โคมไฟสนาม : ต้องหมั่นดูแลตรวจสอบสภาพเปลือกสายไฟให้ดีอยู่เสมอ ตัวเสาโคมก็ควรต่อสายกลับไปที่แผงสวิตช์แล้วต่อลงดิน เพื่อให้กระแสไฟฟ้าไหลลงดิน เพราะหากเกิดไฟรั่วขึ้น บุตรหลานอาจจะไปสัมผัสทำให้ได้รับอันตรายได้

สวิตช์กริ่งไฟฟ้า : หากมือเปียกชื้นหรือยืนอยู่ในพื้นที่แฉะไม่ควรสัมผัสกริ่งโดยตรง เพราะจะทำให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านทำให้เกิดไฟดูดได้ ทางที่ดีควรติดตั้งสวิตช์กริ่งไฟฟ้าที่กันฝน มีฝาปิด และหมั่นตรวจตราให้อยู่ในสภาพปลอดภัยพร้อมใช้งาน

อย่ามองข้ามสิ่งเล็กน้อยเหล่านี้นะคะ เพราะหากไม่ใส่ใจการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าให้ถูกวิธี หรือไม่รีบแก้ไขเมื่อชำรุดเสียหาย อาจจะเป็นภัยต่อชีวิตของคนทั้งครอบครัวได้ค่ะ

๙ ไม้มงคลไทย ปลุกไว้เสริมความมั่งมี

ไม้มงคลที่เชื่อกันมีหลายชนิด แต่ที่คนโบราณเชื่อจริงว่าเป็นไม้มงคลมี ๙ ชนิด ได้แก่ ราชพฤกษ์, กัลปพฤกษ์, ทองหลางลาย, ใผ่สีสุก, กันเกรา, ทรงบาดาล, ลัก, พะยูน และขนุน

“ราชพฤกษ์” ต้นไม้ประจำชาติไทย เป็นต้นไม้มงคลที่นิยมใช้ประกอบพิธีที่สำคัญ โดยคนไทยในสมัยโบราณเชื่อว่า ควรปลูกทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่อยู่อาศัย เพื่อให้ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านเรือนมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นทวีคูณ ช่วยให้มีเกียรติมีศักดิ์ศรี นอกจากนี้มีความเชื่อว่า ใบของต้นราชพฤกษ์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพราะในพิธีทางไสยศาสตร์ใช้ใบทำน้ำพุทธมนต์สะเดาะเคราะห์ได้ผลดี นอกจากนั้น ใบ ดอก และฝัก ยังมีสรรพคุณทางยาอีกด้วย การปลูกต้นราชพฤกษ์ ควรปลูกในวันเสาร์โดยผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ จะยิ่งให้คุณแก่ผู้อยู่อาศัยในบ้าน

“กัลปพฤกษ์” สมัยโบราณเชื่อกันว่า กัลปพฤกษ์ เป็นต้นไม้ของเทพเจ้า หากบ้านใดปลูกจะช่วยทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต เพราะต้นกัลปพฤกษ์เป็นสัญลักษณ์แห่งชัยชนะ และความอิสระ ควรปลูกในวันเสาร์เช่นกัน โดยปลูกไว้ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้

“ทองหลางดำ” ต้นไม้สมัยพุทธกาล จัดอยู่ในจำพวกไม้มงคล เชื่อว่าบ้านใดปลูกต้นทองหลางดำไว้ประจำบ้าน จะทำให้เจ้าของมีความร่ำรวย มีทองมากมาย หากนำใบทองหลางไปใช้ในพิธีกรรมจะทำให้เกิดสิริมงคลยิ่งขึ้น ควรปลูกทองหลางดำในวันเสาร์ทางทิศเหนือ ผู้ปลูกควรเป็นผู้เกิดในปีมะแม

“ใผ่สีสุก” มีความเชื่อว่า ถ้าปลูกใผ่สีสุกไว้ในบริเวณบ้าน จะทำให้คนภายในบ้านมีความซื่อตรง ดุจลำต้นของไผ่ และยังให้เจ้าของบ้าน มีความเป็นอยู่ที่ดี มั่งมีศรีสุขด้วย การปลูกควรให้คนในบ้านที่เกิดปีมะแม ก็จะเป็นมงคล เวลาปลูกควรปลูกไว้ทางทิศตะวันออก

“กันเกรา” ถือเป็นไม้มงคลนามอีกชนิดหนึ่ง ที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานกล้าไม้มงคลประจำจังหวัดนครพนม เชื่อกันว่าถ้าปลูกต้นกันเกราจะเป็นมงคลแก่ตัวผู้ปลูกและบริวารภายในบ้าน โดยจะช่วยคุ้มภัยอันตราย ควรปลูกทางทิศใต้และทิศตะวันตกเฉียงเหนือในวันเสาร์

“ทรงบาดาล” คนโบราณเชื่อว่า ปลูกแล้วเจ้าของบ้านจะเป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ กว้างขวาง เป็นที่นับหน้าถือตาและเป็นที่ยำเกรงของคนทั่วไป ส่วนการปลูกควรปลูกวันเสาร์ทางด้านทิศตะวันตก

“**ลัก**” ไม่เพียงแต่จะเป็นไม้เศรษฐกิจที่มีราคาสูงอย่างเดียว แต่คนโบราณเชื่อว่าจะช่วยเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลให้แก่เจ้าของบ้าน และผู้อยู่อาศัยอีกด้วย คือ จะช่วยเพิ่มความมั่งคั่งร่ำรวย มีตำแหน่ง และเป็นที่เคารพยกย่องจากบุคคลทั่วไป เวลาปลูกปลูกทิศเหนือ ปลูกในวันเสาร์

“**พะยุง**” พรรณไม้พระราชทาน เพื่อเป็นไม้มงคลประจำจังหวัดหนองบัวลำภู คนไทยเรา เชื่อว่า ถ้าปลูกแล้วจะทำให้พ้นภัยพิบัติ และจะมีฐานะที่ขึ้น จะช่วยพยุงให้ทุกอย่างดีขึ้น

“**ขนุน**” โบราณเชื่อว่าเป็นไม้มงคล หากปลูกไว้หลังบ้านจะมีผู้อุดมหนุนค้ำจุน หรือมีผู้ใหญ่จะให้ความช่วยเหลือให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นไม้มงคล ๘ ทิศด้วย หากให้เป็นมงคลควรปลูกทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ยิ่งเจ้าของบ้านเกิดปีวอก จะทำให้มีมงคลยิ่งขึ้น

ที่มา : <http://highlight.kapook.com/view/37283> และ <http://www.momypedia.com/>

ต้นลัก

กส.ชวนเที่ยว

“งานชักพระทางทะเลเกาะพะงัน”

๒๖ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ภายในงานมีการประกวดขบวนแห่เรือสุดยิ่งใหญ่ แต่งเต็มสีสันให้อีกกิจกรรมท่องเที่ยวไทย ด้วยประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเกาะพะงันที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตชาวเกาะมาจวบจนถึงปัจจุบัน โดยประเพณีชักพระทางทะเล ถือเป็นหนึ่งในประเพณีหนึ่งที่ชาวเกาะพะงันสืบทอดกันมายาวนาน ก่อนพุทธศก ๔๐ ปี โดย แรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๑ ซึ่งถือเป็นวันชักพระทางทะเลของชาวเกาะพะงัน ภายในงานปีนี้

ประกอบด้วยขบวนเรือชักพระจากหมู่บ้านต่างๆ มีถึง ๑๔ ขบวน มีการประกวดขบวนเรือชักพระและมอบรางวัลสำหรับเรือประเภทต่างๆ รวมทั้งการประกวดเทพีชักพระ ประกวดขับร้องเพลงชักพระที่ถือได้ว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ที่สืบทอดกันมา โดยในคำร้องนั้น ได้สื่อถึงวิถีชีวิตของชาวเกาะพะงัน รวมทั้งการประกวดเรือชักพระประเภทสวยงาม

นอกจากนี้ ยังมีการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านที่หาชมได้ยากในปัจจุบัน และยังเป็นการเล่นกีฬาพื้นบ้านให้คงอยู่คู่เกาะพะงัน ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ชม โดยมีการแข่งขันประเภทต่างๆ ทั้ง การแข่งขันพายเรือหกฝีพาย ประเภทชาย – หญิง, แข่งขันชกมวยทะเล, แข่งขันปอกมะพร้าว, แข่งว่ายน้ำ

จับเปิด, แข่งขันพายเรือชักเย่อประเภทต่างๆ ประเพณีชักพระทางทะเล ถือเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ของชาวอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นสิ่งที่ชาวเกาะพะงันภาคภูมิใจนับตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน เพราะเป็นประเพณีชักพระทางทะเล ที่มีการจัดขึ้นเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย
ที่มา : <http://thai.tourismthailand.org>

ยิ้มหน่อยค่ะ

“การตั้งชื่อ”

๑. ชื่อที่ไม่ควรรับสมัครเข้าทำงานคือ “สายหยุด”
๒. ชื่อแคะดี ที่นักกอล์ฟไม่ควรเรียกมาถือถุงกอล์ฟคือ “วัลลภา”
๓. ชื่อที่ไม่เหมาะจะคบกับกับคนใจร้อนคือ “เพียงเดือน”
๔. ชื่อที่ไม่ควรให้ยืมเงินคือ “เชิด”
๕. ชื่อเล่นที่เพื่อนๆ ควรระวังคือ “หมี” เพราะเวลาจะถามหาว่า “เห็นหมีมั้ย” มักจะได้คำตอบที่ไม่ตรงคำถาม

ที่มา : จาก Forward Mail

ทัตชล เทพกำปนาท บรรณาธิการ
ธิดำพร อดทน ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ติดต่อสอบถาม/แจ้งข้อมูล

- ◆ สวัสดิการฯและเรื่องทั่วไป – คุณมนต์จิต เทียมสิงห์ โสภ (เอียด) (หน.กลุ่มฯ) 084-4392078
- ◆ ค่าตอบแทนรายเดือนและค่ารักษาพยาบาล – คุณหัสดี นะเอ้ม (เปิ้ล) 086-5697684
- ◆ ทายาทแจ้งข่าวการเสียชีวิต – คุณอรุณ อัมพวัน (อรุณ) 089-9964829
- ◆ ทำบัตรประจำตัวศิลปิน – คุณอุมาพร ดิษกร (จ๊กจั่น) 080-5538277
- ◆ ศิลปินสาร – คุณธิดำพร อดทน (แอม) 081-3415440

เว็บไซต์กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม สวธ. <http://www.culture.go.th/subculture3>